

Atzinums par zālāju biotopiem
nekustamajā īpašumā „Liellauki” (kadastra apz. 8076 011 0699) un
nekustamajā īpašumā „Strautmaļi” (kadastra apz.Nr. 8076 011 0112),
Mārupes novadā

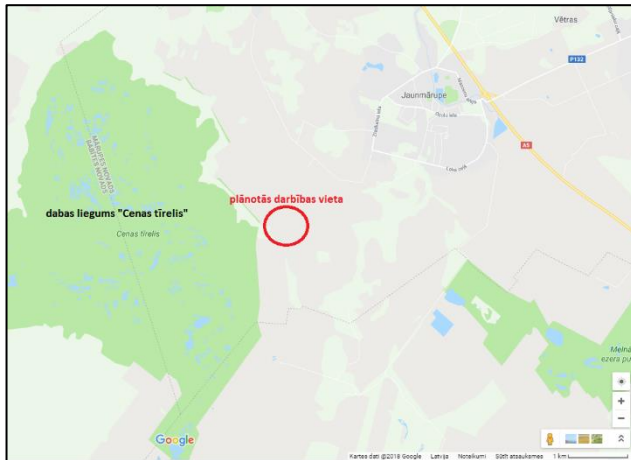
- 1. Biotopu grupa, suga vai sugu grupa, par kuru sniedz atzinumu:** zālāji, meži un purvi.

Pētāmās teritorijas apsekošanas datums un meteoroloģiskie apstākļi, atrašanās vieta (kadastra numurs, adrese, platība) un izpētes metodes: paredzētās darbības īstenošanas vieta: Mārupes novads, nekustamais īpašums „Liellauki” (nekustamā īpašuma kadastra Nr. 8076 011 1455, zemes vienības kadastra apzīmējums Nr. 8076 011 0699, platība – 10,72 ha, centra koordinātas x:301933,2; y: 493901,86) un nekustamais īpašums „Strautmaļi” (nekustamā īpašuma kadastra Nr. 8076 011 0112, platība- 34,42 ha, x: 301616,64; y: 493757,00).

Teritorija apsekota ar maršrutu metodi 2018. gada 18. septembrī, labos laika apstākļos. Novērtēti zemesgabalos un tiem tieši pieguļošajās platībās sastopamie biotopi. Atzinums sagatavots vadoties pēc MK noteikumu Nr.925 (30.09.2010.) “Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinuma saturs un tajā ietvertās minimālās prasības”. Eiropas Kopienas valstīs nozīmīgie īpaši aizsargājамie biotopi tiek noteikti atbilstoši metodikai, kas ieteikta rokasgrāmātā „Eiropas Savienības aizsargājамie biotopi Latvijā. Noteikšanas rokasgrāmata. 2. precizēts izdevums” (Auniņš (red.), 2013) un ievērojot metodiskos precizējumus (<https://www.daba.gov.lv/public/%...>). Latvijā īpaši aizsargājamos biotopus nosaka 20.06.2017. MK noteikumi Nr. 350. “Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu”, bet īpaši aizsargājamo augu sugu sarakstu - MK14.11.2000. noteikumi Nr. 396. (ar aktuālajiem precizējumiem) „Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo sugu sarakstu”.

- 2. Teritorijas statuss atbilstoši aizsargājamām dabas teritorijām noteiktajam statusam:** apsektie zemesgabali “Liellauki” un Strautmaļi” neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, bet tās rietumu stūris atrodas apmēram 70 m attālumā no īpaši aizsargājamās Natura 2000 teritorijas, dabas lieguma “Cenas tīrelis” robežas.
- 3. Atzinuma sniegšanas mērķis:** IVN ziņojuma sagatavošanai. Nekustamajos īpašumos „Liellauki” (kadastra apz. 8076 011 0699) un „Strautmaļi” (kadastra apz. Nr. 8076 011 0112) plānots izstrādāt smilts atradnes ar kopējo provizorisko platību 36,4 ha.
- 4. Vispārīgs pētāmās teritorijas apraksts:** zemesgabali “Liellauki” un “Strautmaļi” ir daļa no lielāka lauksaimniecībā izmantojamas, meliorētas zemes masīva (1., 2. att.). Teritorijas reljefs – līdzens. Analizējot situāciju apsekojuma laikā un kartogrāfisko materiālu konstatējams, ka zemesgabali ilgstoši izmantoti kā kultivētie zālāji.. Samazinot apsaimniekošanas intensitāti, meliorācijas grāvju malas apaug ar krūmājiem, kas tiek izcirsti. Paredzētās darbības teritorijā nav sastopami dabiski biotopi. Visa paredzētās darbības teritorija ir antropogēni ietekmēta.
- 5. Īss pieguļošās teritorijas raksturojums:** plānotās darbības vieta atrodas lauksaimniecības zemju masīvā (1., 2. att.). Dienvidaustrumos tā robežojas ar meliorācijas sistēmas ūdensnoteku Dzilnupe, bet ziemeļrietumos ar meliorācijas novadgrāvis. Paredzētās darbībai teritorijā un tieši pieguļošajās platībās neatrodas ēkas vai būves. Tuvākās viensētas ir „Atpūtas” un „Rūdeļi”, kas atrodas 0,4 – 0,7 km attālumā. Paredzētās darbības vietas rietumu mala robežojas ar novadgrāvi, kas nodala Cenas tīreļa purva masīvu, bet apmēram 70 m attālumā uz R atrodas īpaši aizsargājamās

NATURA 2000 dabas teritorijas, dabas lieguma “Cenas tīrelis” robeža. Uz Z, Z-A no plānotās darbības vietas atrodas smilts atradnes „Jaunviesītes”, „Jaunviesītes-2” un „Lielstraumes”, kur jau notiek smilts ieguve ar līdzīgiem tehnoloģiskajiem risinājumiem, kādi tiek plānoti zemesgabalos “Liellauki un “Strautmaļi”.

1. attēls. Plānotās darbības vietas izvietojuma shēma.

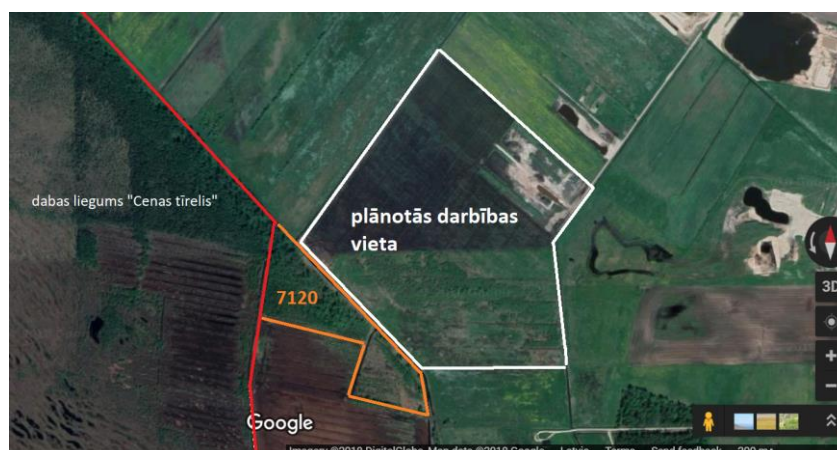
2. attēls. Plānotās darbības vietas izvietojuma shēma padomju laika topogrāfiskajā kartē.

Dažu desmitu metru attālumā (vairāk kā 20 m) uz rietumiem no paredzētās darbības vietas atrodas Natura 2000 īpaši aizsargājamā dabas teritorija, dabas liegums “Cenas tīrelis” ar īpaši aizsargājamu aktīva augstā (sūnu) purva biotopu kompleksu. Paredzētās darbības tuvumā dabas liegumā sastopami izcilas kvalitātes biotopi: “7110* Aktīvs augstais purvs”, “91D0* Purvaini meži”.

6. **Konstatētās īpaši aizsargājamās sugas vai sugu grupas:** zemesgabalā netika konstatētas īpaši aizsargājamās augu sugas.

Konstatētie Latvijā un Eiropas Savienībā īpaši aizsargājamie biotopi: zemesgabalā netika konstatēti Latvijā vai Eiropas Savienībā īpaši aizsargājami biotopi. Plānotās darbības vietas R mala piekļaujas Cenas tīreļa daļai, kas neietilpst dabas lieguma platībās. Šeit sastopams EK īpaši aizsargājams biotops “7120 Degradēti augstie purvi kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās”. Biotops veidojies kūdras atradnes “Cenas tīrelis” izstrādes vajadzībām ierīkojot meliorācijas grāvju tīklu, tomēr šeit ierīkotajos kūdras laukos izstrāde tika apturēta un tas ļāva saglabāties ietekmētām sūnu purva platībām. Sastopams degradētiem sūnu purviem raksturīgs augājs ar sila viršiem *Calluna vulgaris*, purva vaivariņu *Ledum palustre*, sfagni sastopami fragmentāri. Nosusināšana veicinājusi priežu intensīvāku augšanu. No plānotās darbības vietas aizsargājamo biotopu norobežo purva kontūrgrāvis (3.att.).

7. **Citas apsektās teritorijas bioloģiskās daudzveidības un ainavas saglabāšanai nozīmīgas vērtības (piem. dižkoki, alejas u.c.)** zemesgabalā netika konstatētas.

3. attēls. Īpaši aizsargājama biotopa “7120 Degradēti augstie purvi, kuros notiek vai iespēja dabiskā atjaunošanās” izvietojums attiecībā pret plānotās darbības vietu.

8. Secinājumi par plānotās darbības vai pasākuma ietekmi uz konstatēto sugu un biotopu stāvokli un bioloģisko vērtību, kā arī uz piegulošo teritoriju un nosacījumi darbības vai pasākuma veikšanai: dabas lieguma “Cenas tīrelis” un ar paredzētās darbības vietu robežojošos purvu biotopu kompleksu var ietekmēt hidroloģiskā režīma izmaiņas veidojot smilts ieguves karjerus. Atbilstoši projektam smilts ieguve tiek paredzēta bez pazemes ūdens mākslīgas pazemināšanas un novadīšanas no karjera. Smilts ieguves gaitā ietekme uz hidroģeoloģiskajiem apstākļiem, atbilstoši projekta izstrādātāja datiem, tiek paredzēta kā nenožīmīga un lokāla. Nebūtisks 0,5 – 0,1m gruntsūdens līmeņa pazeminājums veidošoties tiešā dīķa tuvumā. Pabeidzot smilts ieguvi un ierīkojot zivjsaimniecības dīķus ūdens līmeņa svārstības stabilizēsies. Izmaiņas hidroloģiskajā režīmā var izraisīt sūnu purva biotopu (t.sk. īpaši aizsargājamo) nosusināšanās tendenci un degradēšanos. Par zivjsaimniecības dīķu ietekmi uz putnu daudzveidību saņemams ornitologa vērtējums.

Smilts ieguves karjeri ierīkojami ņemot vērā precizētos hidroloģiskos modeļus, tā lai paredzētā gruntsūdens līmeņa pazemināšanās neskartu dabas lieguma “Cenas tīrelis” platības.

Atzinums sastādīts uz 3.lpp., 2 eks., izsniegts paredzētās darbības veicējam SIA „KVL Baltic”, reģ.Nr. 40103355654, juridiskā adrese: Amatas iela 13, Mārupe, Mārupes novads, LV-2166

08.10.2018.

Vaskulāro augu, mežu un virsāju,
purvu, zālāju eksperte,
Dr. ģeogr. Inese Silamiķele
(sertifikāts Nr. 019, pagarināts līdz 01.07.2023.)

Silamiķele